

Sygn. akt VII Ka 144/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Opolu w VII Wydziale Karnym-Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia S.O. Artur Grabowski

Sędziowie: Sędzia S.O. Waldemar Krawczyk

Sędzia S.O. Zbigniew Kwiatkowski (spr.)

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Wiśniewska

przy udziale C. P.

z Urzędu Celnego w O.

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2013 roku

sprawy **M. B. (B.)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 69a § 1 k.k.s.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego – Urząd Celny w O.

od wyroku Sądu Rejonowego w Nysie

z dnia 20 grudnia 2012 roku, sygn. akt II K 415/12

I. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację oskarżyciela publicznego – Urzędu Celnego w O. za oczywiście bezzasadną.

II. Koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 144/13

UZASADNIENIE

M. B. został oskarżony o to, że:

w okresie od maja do września 2010 roku w miejscowości W. k/O. wbrew przepisom ustawy z dnia 6 grudnia 2008 roku o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 3, poz. 11 z późniejszymi zmianami) art. 47 ust. 1 naruszając warunki zastosowania procedury zawieszenia poboru akcyzy wyprodukował poza składem podatkowym 5000 kg tytoniu ciętego do palenia o wartości rynkowej 1 437 000 PLN, na którym ciąży podatek akcyzowy w wysokości 182 955 PLN,

to jest o przestępstwo skarbowe z art. 69a § 1 k.k.s.,

Sąd Rejonowy w Nysie wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 r., sygn. akt II K 415/12:

1. uniewinnił **M. B.** od popełnienia zarzucanego mu czynu;
2. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. kosztami procesu obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył oskarżyciel publiczny – Urząd Celny w O. zarzucając obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku, to jest obrazę przepisu art. 443 k.p.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w tej sprawie, co miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Stawiając powyższy zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego – Urzędu Celnego w O. nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania orzeka, w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie. Uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze albo innym środku nie stoi na przeszkodzie uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania (arg. ex art. 442 § 1 k.p.k.). W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego albo na korzyść oskarżonego w warunkach określonych art. 434 § 3 lub 4 k.p.k. (...) (arg. ex art. 443 k.p.k.).

Jest oczywiste, iż w przedmiotowej sprawie wyrok Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 20 października 2011 r., sygn. akt II Ks 80/10, przypisujący oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 68 § 1 k.k.s., został uchylony wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 29 lutego 2012 r., sygn. akt VII Ka 966/11, w następstwie uwzględnienia apelacji oskarżonego wniesionej na jego korzyść i przekazano tę sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Tak więc, w związku z wydanym orzeczeniem sądu odwoławczego i uwzględnieniem apelacji obrońcy oskarżonego, w postępowaniu ponownym, sąd I instancji nie mógł dokonywać ustaleń niekorzystnych dla oskarżonego, a więc nie mógł ustalać, iż oskarżony działał na przykład w zamiarze bezpośrednim, jeżeli takiego ustalenia nie było w poprzednim wyroku, gdyż wówczas ustalono, że działał on w zamiarze ewentualnym.

Warto zauważyć, iż sąd I instancji wskazanym wyrokiem z dnia 20 października 2011 r. przypisał oskarżonemu popełnienie przestępstwa z art. 68 § 1 k.k.s., które jest zagrożone karą grzywny do 720 stawek dziennych. Natomiast przestępstwo z art. 69a § 1 k.k.s., którego przypisania oskarżonemu domaga się oskarżyciel publiczny, jest zagrożone karą grzywny do 720 stawek dziennych albo karą pozbawienia wolności do lat 2 (...). Jest to więc przestępstwo zagrożone karami alternatywnymi, wobec tego jest przestępstwem surowszym, niż poprzednie.

Analizując zatem treść art. 443 k.p.k. należy stwierdzić, iż niedopuszczalne jest dookreślenie znamion przestępstwa poprzez zmianę opisu czynu, zarówno w części dyspozytywnej wyroku, jak i w jego uzasadnieniu, ponieważ naruszałoby to pośredni zakaz reformationis in peius ujęty w wyżej wymienionym art. 443 k.p.k.. W związku z tym niedopuszczalne było, w postępowaniu ponownym, uzupełnienie opisu czynu oskarżonego, który został mu przypisany po raz pierwszy (art. 68 § 1 k.k.s.), poprzez wprowadzenie do niego jakichkolwiek zmian dotyczących ustawowych znamion przestępstwa z art. 69a § 1 k.k.s., który opis, przypisanego mu czynu z art. 68 § 1 k.k.s. nie zawierał przed zaskarżeniem orzeczenia na korzyść oskarżonego. Sytuacja taka występuje również wtedy, gdy oskarżony został skazany za przestępstwo mu przypisane w części dyspozytywnej wyroku przy pierwszym rozpoznaniu sprawy, zaś przy postępowaniu ponownym zostałyby ustalone, że w istocie rzeczy czyn oskarżonego należałoby zakwalifikować z innego przepisu surowszego (więcej na ten temat zob: Z. Kwiatkowski: Zakaz reformationis in peius w postępowaniu ponownym po uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w procesie karnym w: Współczesne tendencje w rozwoju procesu karnego z perspektywy dogmatyki oraz teorii i filozofii prawa pod red. J. Skorupki i I. Hażyduk –Hawrylak. Warszawa 2011, s. 134 i n.).

W świetle dotychczasowych wywodów należy stwierdzić, iż sąd I instancji słusznie uznał, że skoro oskarżony działaniem swoim nie wyczerpał znamion występku z art. 68 § 1 k.k.s., którego winnym został uznany, przy poprzednim rozpoznaniu sprawy, to ze względu na uchylenie uprzednio wydanego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, na skutek uwzględnienia apelacji wniesionej wyłącznie na korzyść oskarżonego, sąd meriti był związany pośrednim zakazem reformationis in peius, wskutek czego nie mógł uzupełniać opisu czynu oskarżonego

o inne elementy, znamiona, które pozwoliłyby na uznanie oskarżonego winnym innego przestępstwa skarbowego, a mianowicie art. 69a § 1 k.k.s.

W świetle powyższego nie można zatem zgodzić się ze stanowiskiem apelującego, iż sąd meriti nie mając wątpliwości co do sprawstwa i winy oskarżonego powinien go uznać winnym przestępstwa skarbowego z art. 69a § 1 k.k.s., co byłoby orzeczeniem równorzędnym, jednak nie surowszym względem uznania oskarżonego winnym przestępstwa z art. 68 § 1 k.k.s. Przypisanie oskarżonemu przestępstwa z art. 69a § 1 k.k.s. stanowiłoby rażące naruszenie art. 443 k.p.k., a więc pośredniego zakazu reformationis in peius, który stanowi gwarancję procesową dla oskarżonego, że w wypadku zaskarżenia orzeczenia sądu I instancji tylko na jego korzyść, w postępowaniu ponownym, w żadnym wypadku nie można wydać wobec niego orzeczenia surowszego.

Z przytoczonych względów sąd odwoławczy – na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. i art. 456 k.p.k. – orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.

Orzeczenie o kosztach za postępowanie odwoławcze uzasadnia przepis art. 636 § 1 in fine k.p.k..